

KESKKONNAMINISTEERIUM

Biojätmete liigiti kogumine kortermajas – probleemid ja võimalused

Kaupo Heinma

Asekantsler

Keskkonnaministeerium

08.10.2021

Kes peab jäätmeid liigiti koguma?

Keskkonnaministri 16.01.2007 määruse nr 4 „*Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused*“ kohaselt **tuleb** olmejäätmete sortimisel **tekkekohas liigiti koguda** vähemalt järgmised jäätmeliigid:

- 1) paber ja kartong (20 01 01);
- 2) plastid (20 01 39);
- 3) metallid (20 01 40);
- 4) klaas (20 01 02);
- 5) biolagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 01);**
- 6) biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed (20 01 08);**
- 7) bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 02, 20 02 03);
- 8) pakendid (15 01), sealhulgas paber- ja kartongpakendid (15 01 01), plastpakendid (15 01 02), puitpakendid (15 01 03), metallpakendid (15 01 04), komposiitpakendid (15 01 05), klaaspakendid (15 01 07), tekstiilpakendid (15 01 09) ja muud jäätmeseaduse §-s 7 esitatud olmejäätmete mõistele vastavad pakendid;
- 9) puit (20 01 38);
- 10) tekstiil (20 01 10, 20 01 11);
- 11) suurjäätmed (20 03 07);
- 12) probleemtoodete jäätmed (20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 34, 20 01 35*, 20 01 36);
- 13) käesolevas lõikes nimetamata ohtlikud jäätmed (jäätmenimistu alajaotises 20 01 tärniga „*“ tähistatud jäätmed) ning olmes tekkinud ohtlike aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid jäätmekoodiga 15 01 10*

Biojätmed

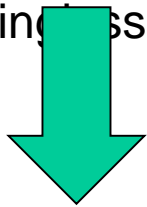
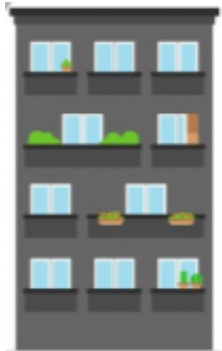
Biojätmed on järgmised biolagunevad jätmed:

1) aia- ja haljastujätmed;

2) kodumajapidamises, büroos, jaemüügikohas, hulgimüügiettevõttes ja toidlustusasutuses tekkinud toidu- ja köögijätmed;

3) toiduainetööstuses tekkinud jätmed, mis on oma koostise ja olemuse poolest samalaadsed punktis 2 nimetatud jätmetega.

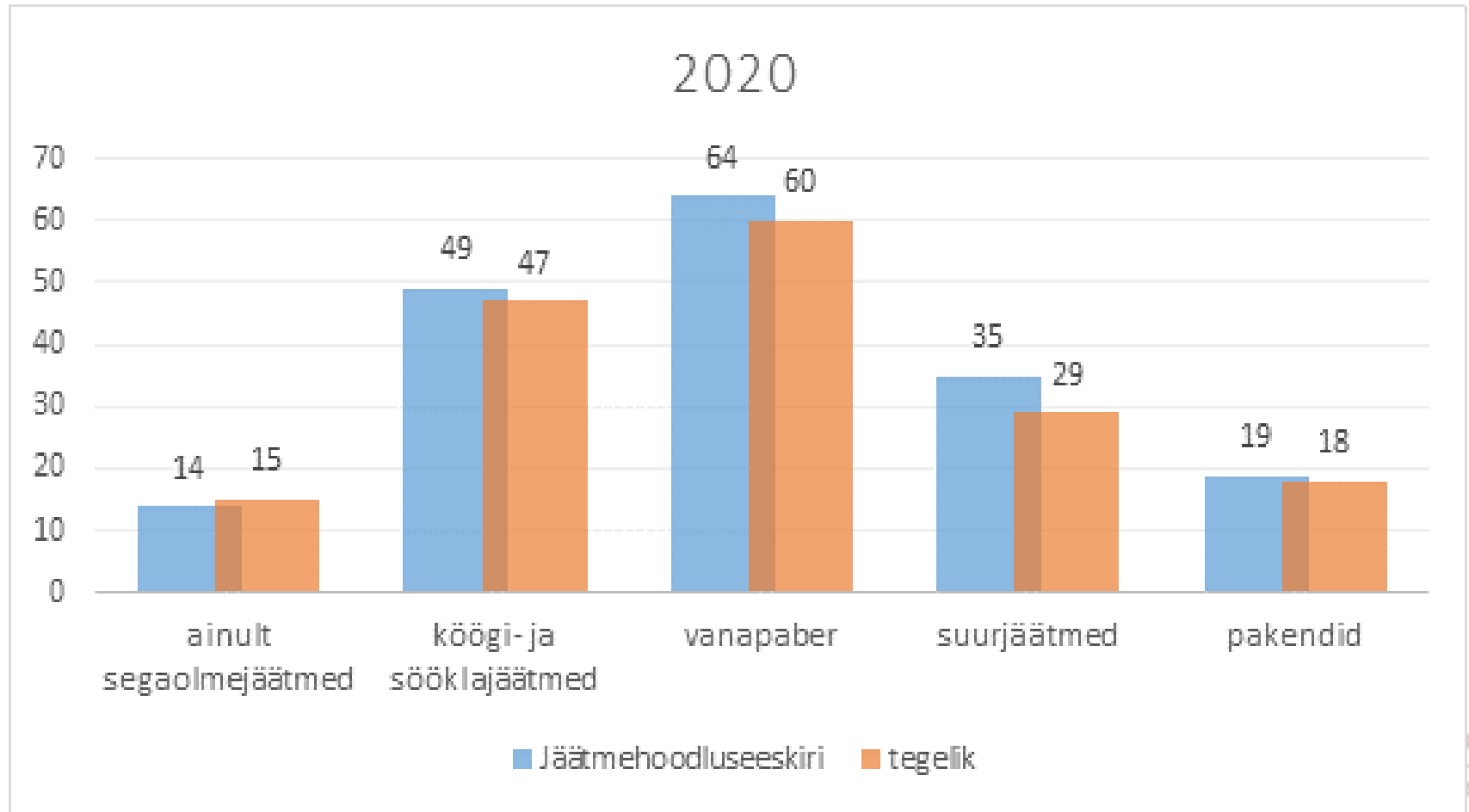
Hiljemalt 31. detsembriks 2023 peavad kohalikud omavalitsused korraldama biojätmete tekkekohalt kogumise (või järgmisest hankest). Alternatiiv on tekkekohal ringkäsitsevõtt (kompostimine).

Ka kõik kortermajad on hõlmatud biojätmete kogumisega.

Liigiti kogumise korraldus KOV-ides 2020.a

Jäätmete ringlussevõtu sihtarvud

JäätS § 136³ kohaselt peab Eestis alates 2020. aasta 1. jaanuarist taaskasutama kodumajapidamistest pärinevaid jäätmeid ja muudest allikatest pärinevaid samalaadseid jäätmeid, korduskasutuseks ettevalmistamisena ja ringlussevõtuna – vähemalt 50 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas.

Jäätmeseaduse kohaselt tuleb olmejäätmeid korduskasutuseks ette valmistada ja ringlusse võtta:

- 1) alates 2025. aasta 1. jaanuarist – vähemalt 55 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas;
- 2) alates 2030. aasta 1. jaanuarist – vähemalt 60 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas;
- 3) alates 2035. aasta 1. jaanuarist – vähemalt 65 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas.

**2019. aastal oli Eesti olmejäätmete ringlussevõtu tase 31% (IV metoodika).
Biojäätmeid võeti ringlusesse 11% kogutekkest.**

Erinevad toetusprogrammid

- Kliimarahad (enampakkumistulud) – 1,5 mln €
 - Jäätmete liigiti kogumise lahenduste toetamine KOVdes
 - Biojäätmete kogumiseks konteinereid ja kodukompostrid
 - Taotleja – KOV / KOVde ühendus.
 - Taotlusvoor on avatud kuni **1. november 2021.**
- EL vahendid – 60 mln €
 - Jäätmete liigiti kogumise taristu
 - Jäätmete ringlussevõtt ja ohutu materjaliringlus
- KIK keskkonnaprogramm (ringmajandus)
 - Keskkonnakorraldus (nt uued lahendused)
 - Jäätmed (nt jäätmeteke, kogumisringid – 2022 OJ)

Müüdid

Miks ma kogun liigiti, kui jäätmeauto kallab kõik nii kui nii kokku?

- Jäätmevedajad omavad 2- ja isegi 3-kambrilisi autosid, millega saab samal ajal vedada mitut erinevat jäätmeliiki.
- Pakendi- või biojätmete konteineris on segaolme- või ehitusjätmed. Sellisel juhul liigitub kogu konteineri sisu segaolmejätteks.

Mul on liiga väike elamine/köök ja sinna ei mahu jätmete liigiti kogumiseks prügikaste!

- Jätmete kogus ei muutu, kui asud neid liigiti koguma. Olemasoleva prügikasti võib jagada sektoriteks või asendada väiksemate kastidega.
- Biojätmete kogumiseks võib kasutada ka olemasolevaid anumaid (nt majoneesi või sašlõkiämbreid).

Biojätmed haisevad ja seetõttu ei saa neid eraldi koguda.

- Liigiti kogumine ei pane biojätmeid rohkem haisema kui segaolmejätmetena kogumine. Piisava sageduse jäätmeid konteinerisse viies ei ole lõhnaprobleeme.

Väike kodu

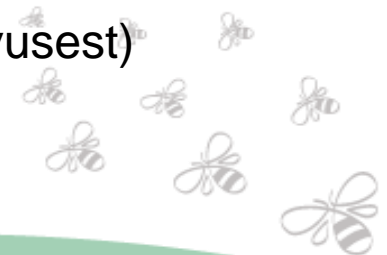
Biojätmed

Sobib

- Majapidamispaber ja salvrätid
- Kohv ja tee koos filterpaberiga (va lagunematu ümbrisega)
- Määrduvad papp ja paber
- Toit ja toidujätmed (va suured kondid)
- Puu- ja köögiviljad ja nende koored
- Lilled ja toataimede osad
- Papist munakarbid
- Biolagunevad materjalid
- Muna- ja pähklikoored

Ei sobi

- Vedelikud (piimatooted, supid, toiduõli jms)
- Kiletatud või vahatatud pinnaga paber
- Ühekordsed toidunõud (v.a. juhul, kui neil on märged biolagunevusest)
- Tekstiil
- Suitsukonid
- Tuhk
- Vanad ravimid

Ühtlustame visuaali

- Segaalmejäätmek

- Biojäätmek

- Paberi ja kartongi jätmed (vanapaber)

- Pakendijätmed

- Klaas

- Ohtlikud jätmed

Juhendid

Jäätmete liigiti kogumise juhendid Keskkonnaministeeriumi veebilehel:

[Liigiti kogumise juhendid ja sildid | Keskkonnaministeerium \(envir.ee\)](#)

Üle-eestiline liigiti kogumise piltsüsteem:

[Piktogrammide – Liigitikogumine.ee](#)

Ja Kuhuvia.ee loodud sildid ja juhendid:

https://drive.google.com/drive/folders/11iYaH_BPjaKjBh1shYkZJ6OQeIJK5pKP

KESKKONNAMINISTEERIUM

Aitäh!

Kaupo Heinma

Kaupo.Heinma@envir.ee